

**Komitet pravnik
za
ljudska prava**

YUCOM

Adresa:
Svetogorska 17
11000 Beograd

Telefon:
+381-11-3344425
Fax:
+381-11-3344235

e-mail:
yucomoffice@gmail.com

web:
www.yucom.org.yu

**SLUČAJ ALEKSANDAR TIJANIĆ PROTIV BILJANE KOVAČEVIĆ – VUČO, ZA
KLEVETU I UVREDU**

Aleksandar Tijanić podneo je 21. jula 2005. godine privatnu krivičnu tužbu protiv Biljane Kovačević – Vučo za klevetu i uvredu zbog izdavanja publikacije „Slučaj službenika Aleksandra Tijanića“. Prvostepeni postupak još uvek nije završen. Privatni tužilac Aleksandar Tijanić se na većini glavnih pretresa nije pojavio, a kada je i prisustvovao glavnim pretresima od suđenja je pravio predstavu i time obesmišljavao ceo sudski postupak.

**Hronologija suđenja po privatnoj krivičnoj tužbi Aleksandra Tijanića protiv
Biljane Kovačević – Vučo za krivično delo uvrede i klevete povodom izdavanja
publikacije „Slučaj službenika Aleksandra Tijanića“**

21. jul 2005. godine – Aleksandar Tijanić podnosi privatnu krivičnu tužbu protiv Biljane Kovačević – Vučo za krivično delo klevete i uvrede zato što je prema navodima tužbe: „*Uvredila privatnog tužioca i iznela i pronela neistine koje škode časti i ugledu privatnog tužioca koje su takvog značaja da su mogle dovesti do teških posledica za privatnog tužioca tako što je dana 21.04.2005. godine Komitet pravnik za ljudska prava u Beogradu izdao knjigu „Slučaj službenika Aleksandra Tijanića“ a okrivljena Biljana Kovačević – Vučo prema rešenju Saveznog ministarstva pravde br.3/1-18-2-2002-07 od 11.01.2002. godine zastupa i predstavlja Komitet pravnik za ljudska prava kao predsednik Komiteta.*“

Novembar 2005. godine – predat Prvom opštinskom sudu podnesak branioca okrivljene Biljane Kovačević – Vučo u kome se predlaže da sud odbaci privatnu krivičnu tužbu zato što:

- je odgovornost izdavača supsidijerna i postoji samo kada je autor nepoznat ili postoji stvarna ili pravna smetnja za njegovo krivično gonjenje, što u ovom postupku nije slučaj;
- privatna tužba Aleksandra Tijanića protiv Biljane Kovačević – Vučo je neosnovana, što proizilazi iz člana 96. stav 1. KZRS kojim je utvrđeno: „*Neće se kazniti ko se uvredljivo izrazi o drugome, u naučnom, književnom i umetničkom delu, ozbiljnoj kritici, vršenju službene dužnosti, novinarskog poziva, političke ili druge društvene delatnosti, odbrani nekog prava ili pri zaštiti opravdanog interesa ako iz načina izražavanja ili drugih okolnosti proizilazi da to nije učinjeno u nameri omalovažavanja.*“ Opšte posmatrano, publikacija nema ni jedan element pamfleta, kako to insinuira u obrazloženju privatne tužbe tužilac, već ima karakter analitičke publikacije/istraživačkog rada, pri čemu su komentari koje je priredio uređivački odbor usmereni na ozbiljnu kritiku pojedinca, u cilju zaštite opravdanog interesa, u konkretnom slučaju, javnog interesa jer je Aleksandar Tijanić, direktor RTSa.

- Netačna je tvrdnja privatnog tužioca da je na naslovnoj strani publikacije prikazana skica sa uvredljivim značenjem. Reč je o karikaturi, najpoznatijeg karikaturiste Predraga Koraksa – Koraksa, te ako se privatni tužilac našao uvređenim ovom karikaturom, trebalo je da podnese privatnu tužbu protiv samog autora.
- Svi zaključci i komentari u publikaciji predstavljaju vrednosna mišljenja/kritičke sudove, koji su proistekli iz samih i već navedenih članaka tužioca.
- Osporena katalogizacija Narodne biblioteke Srbije zavisi od te institucije, a ne od izdavača i autora publikacije, tako da izdavač za to ni ne može biti odgovoran. Izdavač nije označio Aleksandra Tijanića kao autora publikacije.
- Prema navodima privatne krivične tužbe Aleksandar Tijanić se u javnosti predstavlja i poznat je kao „dugogodišnji novinar sa respektabilnim iskustvom, politički analitičar, urednik, javna ličnost“ ništa od ovoga u publikaciji nije osporeno. Naprotiv, autori insistiraju na tome da je Aleksandar Tijanić javna ličnost i da zato prave predmetnu publikaciju, jer postoji poseban i opravdani interes javnosti za delovanje privatnog tužioca, pa bi citirani član 96. stav 1 KZRS i čak i da ima krivičnih dela koje tužilac navodi, sve autore publikacije, a posebno njenog izdavača kao supsidijerno odgovornog oslobađa krivične odgovornosti.

23. novembar 2005. godine – odložen glavni pretres po privatnoj krivičnoj tužbi Aleksandra Tijanića zbog neuredne dostave poziva privatnom tužiocu.

13. decembar 2005. godine – održan glavni pretres. Sudeći sudija je Jelena Milinović. Pre početka glavnog pretresa branilac okrivljene Biljane Kovačević – Vučo ističe da je privatna krivična tužba Aleksandra Tijanića neblagovremena i da sud shodno članu 53. stav 1 ZKPa treba da je odbaci. Prema tekstu Aleksandra Tijanića, objavljenom u listu „Nin“ od 10.03.2005. godine vidi se da je privatni tužilac već tada znao za predmetnu knjigu i da je od tada do dana podnošenja tužbe protekao rok od tri meseca za podnošenje privatne krivične tužbe. Sud donosi rešenje da se glavni pretres održi. Glavni pretres počinje kratkim izlaganjem sadržine privatne krivične tužbe Aleksandra Tijanića. Zatim Biljana Kovačević – Vučo iznosi svoju odbranu. Tokom glavnog pretresa sudija Jelena Milinović dozvoljava privatnom tužiocu da izlazi iz okvira navedenih u privatnoj krivičnoj tužbi i vređa okrivljenu.

01. mart 2006. godine – glavni pretres je odložen zbog „službene sprečenosti“ privatnog tužioca Aleksandra Tijanića. Nakon odlaganja glavnog pretresa Aleksandar Tijanić daje izjavu za TV Studio B da nije došao na suđenje zbog toga što je „imao intervenciju na čuklju desne noge.“

3. mart 2006. godine – pritužba okrivljene Biljane Kovačević – Vučo upućena predsedniku Prvog opštinskog suda u Beogradu, Miodragu Majiću. Pritužba se odnosi na postupanje u predmetu koji se vodi po privatnoj krivičnoj tužbi Aleksandra Tijanića protiv Biljane Kovačević – Vučo za klevetu i uvredu. Konkretno pritužba je upućena iz sledećih razloga:

- Sudija Jelena Milinović nije postupila shodno članu 439. st.1 ZKPa koji predviđa da sud kada primi privatnu tužbu između ostalog prethodno ispituje da li postoje uslovi za odbacivanje privatne tužbe. I pored toga što je branilac okrivljene istakao prigov neblagovremenosti, umesto da odluči o prigovoru, sudija donosi rešenje kojim određuje pauzu a nako toga otvara glavni pretres bez ikakve odluke o istaknutom prigovoru i upušta se u raspravljanje po zahtevu iz tužbe koja je podneta posle zakonom propisanog roka.
- Glavni pretres od 13.12.2005. godine protekao je bez intervencije sudije na estradno političku predstavu koju je privatni tužilac Aleksandar Tijanić prikazao u sudnici. Sudija ne samo da nije uvela red u sudnici, ne samo da nije rukovodila glavnim pretresom nego je aktivno doprinela da se ceo sud i postupak izvrgne ruglu i da manipulacija tužioca pitanjima i iskrivljavanje činjenica dobiju i na suđenju i sutradan u medijima senzacionalističko cirkuzantski karakter. Aleksandru Tijaniću je dozvoljeno da se bahato ponaša, preti, dobacuje, diktira postupak i postavlja pitanja koja nemaju nikakve veze sa predmetom.

- 1.marta 2006. godine Aleksandar Tijanić, i ako je uredno pozvan nije došao na glavni pretres. Prema odredbi člana 59. stav 1 ZKPa smatra se da je privatni tužilac odustao od tužbe ako je uredno pozvan a nije došao na glavni pretres. Sudija Milinović ne primenjuje član 59. st. 1. ZKPa.

29. mart 2006. godine - glavni pretres je održan. Konstatuje se da odbrana ne traži izuzeće postupajućeg sudije. Zbog velikog interesovanja javnosti suđenje se održava u velikoj sudnici Palate pravde. Privatni tužilac Aleksandar Tijanić negodovao je zbog prisustva javnosti na suđenju i vređao prisutna lica. Sudija Milinović nije reagovala na izrečene uvrede sa obrazloženjem da se to odnosi na treća lica te sud nema nikakve procesne mogućnosti da reaguje. Kako je od poslednjeg održanog ročišta protekao zakonski rok od četiri meseca, sudija donosi rešenje da glavni pretres počinje iznova. Čita se privatna krivična tužba i saslušava se okrivljena Biljana Kovačević – Vučo. Sudija Milinović i na ovom glavnom pretresu dozvoljava privatnom tužiocu Aleksandru Tijaniću da postavlja pitanja koja izlaze iz okvira tužbe, sugestivna pitanja i da vređa okrivljenju.

1. jun 2006. godine – odložen glavni pretres zato što se privatni tužilac Aleksandar Tijanić nalazio na službenom putu.

19. septembar 2006. godine – odložen glavni pretres naredbom sudije Jelene Milinović, sa naznakom da će sledeći glavni pretres biti zakazan naknadno.

PAUZA OD OSAM MESECI

16. maj 2007. godine - Prvi opštinski sud u Beogradu rešenjem se oglasio stvarno nenadležnim u krivičnom predmetu okr. Biljane Kovačević – Vučo zbog krivičnog dela uvrede iz čl.92 stav 2 u vezi sa stavom 1 KZRS u sticaju sa krivičnim delom klevete iz čl.92 stav 3 u vezi sa stavom 1 i 2 KZRS. Prvi opštinski sud je našao da je stvarno nadležan Okružni sud u Beogradu prema čl. 22 st.1 tač.2 Zakona o uređenju sudova kojim je predviđeno da je Okružni sud nadležan da sudi u prvom stepenu i za krivična dela protiv časti i ugleda kada su učinjena putem sredstva javnog informisanja.

8. oktobar 2007. godine – Okružni sud u Beogradu pokrenuo je postupak za rešavanje sukoba nadležnosti smatrajući da je u ovom slučaju nadležan Prvi opštinski sud.

26. decembar 2007. godine – Vrhovni sud Srbije donosi rešenje da je za vođenje krivičnog postupka protiv okrivljene Biljane Kovačević – Vučo nadležan Prvi opštinski sud u Beogradu. S obzirom da Zakon o uređenju sudova još uvek nije usklađen sa Ustavom, to ni odredba člana 22. Zakona o uređenju sudova nije stupila na snagu, pa je za krivična dela protiv časti i ugleda učinjena putem sredstava javnog informisanja i dalje nadležan opštinski sud.

11. januar 2008. godine – zakazan je glavni pretres ali ni okrivljena Biljana Kovačević – Vučo ni branioci nisu dobili poziv. Za glavni pretres saznali su na ročištu u parničnom predmetu koju protiv YUCOM-a vodi Aleksandar Tijanić po istom predmetu a za naknadu štete zbog povrede časti i ugleda u iznosu od 100.000 eura.

14. februar 2008. godine – glavni pretres odložen zato što se okrivljena Biljana Kovačević – Vučo nalazila na službenom putu.

27. mart 2008. godine – glavni pretres je održan. Postupajući sudija Ivana Marković Radojević. Pre početka glavnog pretresa desio se incident ispred sudnice u kome je privatni tužilac Aleksandar Tijanić ošamario osobu koja je došla da prati suđenje. Privatni tužilac je u sudnici izjavio da se oseća ugroženo i da je napadnut te je mladić koji je došao da posmatra suđenje udaljen iz sudnice a ostatak prisutne javnosti je bio pretresen.

Zbog proteka roka glavni pretres počinje iznova. Punomoćnik privatnog tužioca kratko izlaže sadržinu privatne krivične tužbe. Okrivljena iznosi odbranu i postupajući sudija postavlja pitanja a nakon toga punomoćnik privatnog tužioca. Sudija Ivana Marković Radojević nije dozvolila Aleksandru Tijaniću i njegovom punomoćniku da postavlja pitanja koja izlaze iz okvira privatne tužbe.

Sledeći glavni pretres zakazan je za 13. jun 2008. godine u 10h.